

Wojewoda Pomorski

Gdańsk, dnia 20 sierpnia 2024 r.

PS-IX.431.3.5.2024.JMT

Wystąpienie pokontrolne

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy
ul. Wodna 20/3
76-251 Kobylnica

Przedmiot kontroli:

Poprawność realizacji zadań zleconych gminie przez administrację rządową z zakresu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Okres objęty kontrolą:

Okres zasiłkowy od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190),
- art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224),
- art. 20 ust.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323).

Akty prawne regulujące obszar kontroli obowiązujące w kontrolowanym okresie:

- **Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego** (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.),
- **ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych** (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.),
- **ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych** (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.),
- **rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych** (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466),
- **rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych** (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340),
- **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna** (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481),
- **Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2021 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne** (M.P. 2022 poz. 726),

- **Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 września 2022 r. w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2021 r. (M.P. 2022 poz. 913),**
- Akty prawa miejscowego (w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych).

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Data rozpoczęcia: 14 maja 2024 roku.

Data zakończenia: 15 maja 2024 roku.

Kierownik Jednostki kontrolowanej:

Wójt Gminy Kobylnica powierzył **Pani [...]*** stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy od dnia 12.05.2004 r. (Zarządzenie nr 27/2004 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 12 maja 2004 r.) i udzielił również **Pani [...]****Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** pełnomocnictwa na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13. poz. 74 z późn. zm.) do dokonywania w jego imieniu czynności prawnych w sprawach z zakresu zwykłego zarządu – między innymi do reprezentowania gminy, występowania w jego imieniu w sprawach dotyczących funkcjonowania OPS i wykonywania jego ustawowych zadań przed wszystkimi władzami, urzędami, przedsiębiorstwami, bankami i innymi organizacjami oraz osobami fizycznymi, w tym dokonywanie wszystkich czynności związanych z funkcjonowaniem OPS w Kobylnicy [Dowód: akta kontroli str. nr 163-164].

Skład zespołu kontrolującego:

Pani [...]**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – kierownik zespołu kontrolnego,

Pani [...]**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – członek zespołu kontrolnego.

Informacje wstępne:

Działając na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 46 tej ustawy Wojewoda Pomorski przekazuje wystąpienie pokontrolne.

Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym była mowa o:

- ustawie - oznacza to ustawę z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- Ośrodka - oznacza to Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy,
- Kontrolowanym - oznacza to Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy,
- Jednostce kontrolowanej - oznacza to Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy,
- Kierownika Jednostki kontrolowanej - oznacza to Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy.

1. Przygotowanie do analizy obszarów kontrolnych:

Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych Kierownikowi Ośrodka zostały przedstawione legitymacje służbowe oraz pisemne, imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydane z upoważnienia Wojewody Pomorskiego w dniu 7 maja 2024 r. Zespół kontrolny poinformował stronę o przysługujących jej prawach i obowiązkach (m.in.: o obowiązku niezwłocznego przedstawienia żądanych dokumentów, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych przedmiotem kontroli, sporządzania niezbędnych kopii dokumentów, jak również o prawie składania oświadczeń, o ile dotyczą one zakresu kontroli). Przewodniczący Zespołu Kontrolnego omówił przedmiot i zakres kontroli.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 2/2024. Kontroli podlegał sposób prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych w zakresie określonym w programie kontroli (tematyka kontroli).

W zawiadomieniu o planowanej kontroli w dniu 7 maja 2024 roku zwrócono się do Ośrodka z prośbą o wygenerowanie z systemu dziedzicznego raportu wydanych decyzji administracyjnych, dotyczących prowadzonych postępowań administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych za okres zasiłkowy trwający od dnia 1 listopada 2022 roku do dnia 31 października 2023 roku. Stan faktyczny

ustalono na podstawie rejestru przekazanego przez Jednostkę kontrolowaną w dniu 13 maja 2024 r. za pośrednictwem poczty e-mail oraz na podstawie rozmów telefonicznych przeprowadzonych w dniach 9-13 maja 2024 r. z pracownikami Ośrodka.

Na podstawie przekazanego rejestru ustalono, że w kontrolowanym okresie zasiłkowym zostało wydanych **349** decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczeń rodzinnych, **73** decyzji zmieniających, **56** decyzji administracyjnych odmawiających prawa do świadczeń rodzinnych, **107** decyzji administracyjnych uchylających przyznane prawo do świadczeń rodzinnych oraz umorzono postępowanie w **4** przypadkach.

Do próby nie zostały uwzględnione decyzje związane z koordynacją świadczeń i przekazane z innych organów oraz przypadki w których umorzono postępowanie - razem 41 postępowań.

Zgodnie z powyższym zostało uwzględnionych do doboru próby **548 (589-41=548) postępowań dotyczących ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych** [Dowód: akta kontroli str. nr 12-45].

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w Ośrodku ustalono, że w przekazanym przez jednostkę kontrolowaną rejestrze decyzji widniał zapis rodzaj decyzji oraz dodatkowo status decyzji – określał on ewentualne zmiany, bądź uchylenia decyzji pierwotnej na dzień sporządzania raportu, jednak opisy te były wykazywane nieprecyzyjnie i nie zawsze zgodnie z wydaną decyzją. W związku z tym, OPS w Kobylnicy zgłosił (zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika) swoje uwagi do firmy Signity – administratora systemu operacyjnego świadczeń rodzinnych celem dokonania niezbędnych poprawek, aby w przyszłości wyeliminować błędy i prawidłowo oraz precyzyjnie móc sporządzać raporty za dany okres zasiłkowy [Dowód: akta kontroli str. nr 66-69].

Analizie podlegała dokumentacja dotycząca 40 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej przyznającej, zmieniającej, odmawiającej lub uchylającej prawo do świadczeń rodzinnych. Ze względu na różnorodność przyznawanych form świadczeń, doboru próby do kontroli dokonano na podstawie metody niestatystycznej z wnioskowaniem niematematycznym. Metoda ta opierała się na osądzie zespołu kontrolującego, wynikającym z jego doświadczenia zawodowego oraz wyborze przypadkowych

postępowania przeznaczonych do kontroli. Doboru próby dokonali członkowie zespołu kontrolnego. Próba zawierała niżej wymienioną dokumentację wg protokołu z dnia 15 maja 2024 r.:

- **10** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznającej prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami¹,
- **4** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji przyznającej prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka²,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji przyznającej prawo do świadczenia rodzicielskiego³,
- **9** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego⁴,
- **4** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego⁵,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego⁶,

¹ OPS.520.000541.2023 z dnia 25.09.2023 r., OPS.520.000100.2022 z dnia 13.10.2022 r., OPS.520.000212.2023 z dnia 23.01.2023 r., OPS.520.000230.2023 z dnia 26.01.2023 r., OPS.520.000208.2023 z dnia 20.01.2023 r., OPS.520.000104.2022 z dnia 17.10.2022 r., OPS.520.000459.2023 z dnia 27.07.2023 r., OPS.520.000105.2022 z dnia 19.10.2022 r., OPS.520.000437.2023 z dnia 29.06.2023 r., OPS.520.000217.2023 z dnia 23.01.2023 r.,

² OPS.522.000160.2022 z dnia 23.12.2022 r., OPS.522.000111.2022 z dnia 02.11.2022 r., OPS.522.000151.2022 z dnia 12.12.2022 r., OPS.522.000153.2022 z dnia 13.12.2022 r.,

³ OPS.525.000539.2023 z dnia 22.09.2023 r., OPS.525.000442.2023 z dnia 07.07.2023 r.,

⁴ OPS.5210.000424.2023 z dnia 21.06.2023 r., OPS.5210.000142.2022 z dnia 28.11.2022 r., OPS.5210.000165.2022 z dnia 29.12.2022 r., OPS.5210.000265.2023 z dnia 20.02.2023 r., OPS.5210.000284.2023 z dnia 07.03.2023 r., OPS.5210.000268.2023 z dnia 20.02.2023 r., OPS.5210.000299.2023 z dnia 20.03.2023 r., OPS.5210.000482.2023 z dnia 14.08.2023 r., OPS.5210.000464.2023 z dnia 03.08.2023 r.,

⁵ OPS.5211.000258.2023 z dnia 16.02.2023 r., OPS.5211.000173.2023 z dnia 05.01.2023 r., OPS.5211.000343.2023 z dnia 26.04.2023 r., OPS.5211.000174.2023 z dnia 05.01.2023 r.,

⁶ OPS.5212.000091.2022 z dnia 06.10.2022 r.,

- 5 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji zmieniającej prawo do świadczeń rodzinnych⁷,
- 3 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń rodzinnych⁸,
- 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej i przyznającej w części prawo do świadczeń rodzinnych⁹
- 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji uchylającej w części prawo do świadczeń rodzinnych [Dowód: akta kontroli str. nr 69-74]¹⁰.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przyjęte techniki kontroli w tym: analizę materiałów przedkontrolnych (obejmujących m.in. ewidencję decyzji administracyjnych), badanie wylosowanej dokumentacji w dniu kontroli, przyjmowanie oświadczeń Kierownika jednostki kontrolowanej, odbieranie i protokolowanie ustnych wyjaśnień / ustnych oświadczeń, rozmowy z pracownikami Ośrodka.

2. Dokumenty organizacyjne dotyczące realizacji zadań objętych kontrolą:

W pierwszej kolejności dokonano wglądu w „dokumentację organizacyjną”, regulującą ustrój, podstawy formalne działania Ośrodka, jego tryb pracy, zakres upoważnień i kompetencji instytucjonalnych oraz personalnych do wykonywania czynności związanych z ustalaniem przedmiotowych uprawnień:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy działał na podstawie Uchwały Nr XI/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Kobylnicy z dnia 27 marca 1990 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy [Dowód: akta kontroli str. nr 194-195].

⁷ OPS.5210.000486.2023 z dnia 14.08.2023 r., OPS.5210.000931.2023 z dnia 20.01.2023 r., OPS.520.000292.2023 z dnia 13.03.2023 r., OPS.520.000453.2023 z dnia 18.07.2023 r., OPS.5210.001185.2023 z dnia 14.08.2023 r.,

⁸ OPS.5211.000154.2022 z dnia 20.12.2022 r., OPS.520.000439.2023 z dnia 06.07.2023 r., OPS.520.000103.2022 z dnia 17.10.2022 r.,

⁹ OPS.520.000237.2023 z dnia 01.02.2023 r.,

¹⁰ OPS.520.000413.2023 z dnia 12.06.2023 r.

Ustalono, że Wójt Gminy Kobylnica powierzył **Pani [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy od dnia 12.05.2004 r. (Zarządzenie nr 27/2004 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 12 maja 2004 r.) i udzielił również **Pani [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** pełnomocnictwa na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13. poz. 74 z późn. zm.) do dokonywania w jego imieniu czynności prawnych w sprawach z zakresu zwykłego zarządu między innymi do reprezentowania gminy, występowania w jego imieniu w sprawach dotyczących funkcjonowania OPS i wykonywania jego ustawowych zadań przed wszystkimi władzami, urzędami, przedsiębiorstwami, bankami i innymi organizacjami oraz osobami fizycznymi, w tym dokonywanie wszystkich czynności związanych z funkcjonowaniem OPS w Kobylnicy [Dowód: akta kontroli str. nr 163-164].

Ustalono dodatkowo, że Wójt Gminy Kobylnica na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228 poz. 2255 z późn. zm.) upoważnił w dniu 20 maja 2004 r. (Zarządzenie nr 32/2004 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 20 maja 2004 r.) Kierownika OPS w Kobylnicy do:

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania decyzji w tych sprawach [Dowód: akta kontroli str. nr 188].

Uściślono, że Wójt Gminy Kobylnica na podstawie art. 30 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.) na wniosek Kierownika OPS w Kobylnicy, upoważnił w dniu 12 kwietnia 2019 r. (Zarządzenie nr 93/2019 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 12 kwietnia 2019 r.) **Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** – zastępcę Kierownika OPS w Kobylnicy do:

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania decyzji w tych sprawach [Dowód: akta kontroli str. nr 189].

Na podstawie ww. aktów **Pani [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** oraz **Pani [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** były upoważnione do podpisywania decyzji administracyjnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.

Ustalono, że Wójt Gminy Kobylnica na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323) upoważnił **dopiero po okresie świadczeniowym objętym kontrolą, ale należy zaznaczyć, że przed rozpoczęciem czynności kontrolnych tj.:** w dniu 18 kwietnia 2024 r. na wniosek Kierownika OPS w Kobylnicy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych z wyłączeniem prawa wydawania decyzji w powyższych sprawach pracowników OPS w Kobylnicy:

- **Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**– inspektora ds. świadczeń rodzinnych OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 117/2024 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 18 kwietnia 2024 r.),
- **Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** – inspektora ds. świadczeń OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 118/2024 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 18 kwietnia 2024 r.),
- **Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** – inspektora ds. świadczeń rodzinnych OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 119/2024 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 18 kwietnia 2024 r.) [Dowód: akta kontroli str. nr 191-193].

Ustalono, że Wójt Gminy Kobylnica na podstawie art. 73 § 2, art. 76a § 2b i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) upoważnił **podczas przeprowadzania czynności kontrolnych tj.:** dnia 15 maja 2024 r., (Zarządzenie nr 145/2024 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 15 maja 2024 r.) pracowników wymienionych w załączniku do niniejszego zarządzenia (tj.: m.in. **Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki., Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki., Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki., Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki., Panią [...]Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.,** każdego z osobna, do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę postępowania na potrzeby prowadzonych postępowań, a także do poświadczania odpisów dokumentów wytworzonych w OPS w Kobylnicy za zgodność z oryginałem [Dowód: akta kontroli str. nr 165-166].

Zgodnie z obowiązkiem realizacji zadania zleconego – przyznawania i wypłaty świadczeń rodzinnych – pracownicy posiadali między innymi w swoim zakresie

czynności i obowiązków te, które wynikały z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych [Dowód: akta kontroli str. nr 167-187].

- OPS w Kobylnicy działał na podstawie umocowań regulaminowych określonych poprzez załącznik do:
 - Zarządzenia Nr 211/2018 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 16 października 2018 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 211/2018) [Dowód: akta kontroli str. nr 86-103],
 - Zarządzenia Nr 137/2019 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 137/2019) [Dowód: akta kontroli str. nr 104-122],
 - Zarządzenia Nr 148/2021 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 26 maja 2021 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 148/2021) [Dowód: akta kontroli str. nr 123-142],
 - Zarządzenia Nr 14/2023 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 16 stycznia 2023 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego OPS w Kobylnicy (Zarządzenie nr 14/2023) [Dowód: akta kontroli str. nr 143-162].
- Do akt kontroli włączono statut OPS w Kobylnicy zatwierdzony:
 - Uchwałą Nr IX/76/2019 Rady Gminy Kobylnica z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu OPS w Kobylnicy poprzez nadanie mu brzmienia stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały,
 - Uchwałą Nr LVII/512/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia statutu OPS w Kobylnicy poprzez nadanie mu brzmienia stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały [Dowód: akta kontroli str. nr 77-85].

Całość wyżej opisanego materiału dowodowego przedłożył Kierownik OPS w Kobylnicy oraz zastępca Kierownika OPS w Kobylnicy (mający stosowne Upoważnienie nr 66/2024 wydane przez Wójta Gminy Kobylnica do składania wiążących wyjaśnień i oświadczeń oraz podejmowania innych czynności w toku niniejszej kontroli) [Dowód: akta kontroli str. nr 190, 59-195].

Ustalenia:

Zespół kontrolny dokonał oceny ogólnej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy w przedmiocie realizacji świadczeń rodzinnych, na podstawie próby złożonej z 40 akt spraw. Zgodnie z przyjętymi standardami kontroli w administracji rządowej, oceniając poszczególne elementy tematyki kontroli, Zespół kontrolny odnosił się jedynie do badanego wycinka materiału, tj. nie przynosił wniosków szczegółowych na całość dokumentacji z badanego okresu zasiłkowego.

Sposób oceny zagadnień cząstkowych dotyczył przyjętych kryteriów kontroli – legalności i rzetelności.

Oceny szczegółowe:

1. W zakresie zasadności przyznania bądź odmowy przyznania prawa do świadczeń rodzinnych (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

W kontrolowanych sprawach Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy przyznawał prawo do świadczeń rodzinnych bądź odmawiał przyznania prawa do świadczeń rodzinnych na podstawie złożonego wniosku o ustalenie prawa do przedmiotowych świadczeń. Podejmował niezbędne czynności w trakcie prowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia, czy rodzina spełniała kryteria przyznania prawa do świadczeń rodzinnych, w tym:

- czynności mające na celu ustalenie, czy rodzina spełniała kryterium dochodowe, mające wpływ na przyznanie zasiłku rodzinnego oraz inne okoliczności mające wpływ na przyznanie dodatków do zasiłku rodzinnego,
- czynności mające na celu ustalenie, czy rodzina spełniała kryterium dochodowe oraz czy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu w przypadku przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- czynności mające na celu ustalenie, czy osoba sprawująca opiekę nad osobą niepełnosprawną spełniała warunki uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego (m.in. czy osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki spełniała kryteria otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego oraz czy osoba, nad którą sprawowała opiekę, legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem

o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji),

- czynności mające na celu ustalenie, czy wnioskodawca spełniał warunki przyznania zasiłku pielęgnacyjnego m.in., czy posiadał stosowne orzeczenie o niepełnosprawności/orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- czynności mające na celu ustalenie, czy wnioskodawca spełniał warunki przyznania świadczenia rodzicielskiego,
- czynności mające na celu ustalenie, czy wnioskodawca spełnia warunki przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Na podstawie analizy kontrolowanych akt spraw: wniosków i załączników do nich stwierdzono, że wszystkie rodziny, którym przyznano świadczenia rodzinne, kwalifikowały się do otrzymania pomocy z budżetu państwa.

Nie stwierdzono odstępstw od stanu pożądanego.

2. W zakresie przyjmowania wniosków o przyznanie prawa do świadczeń rodzinnych (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych przyjęte do rozpatrzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy zostały oznaczone poprzez umieszczenie na nich daty wpływu, nr ewidencyjnego oraz podpisu osoby przyjmującej wniosek. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych składane były osobiście w siedzibie Ośrodka OPS w godzinach pracy Ośrodka, pocztą tradycyjną lub w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu Empatia lub platformy ePUAP. Ponadto była możliwość pozostawienia dokumentów (poza godzinami pracy) w skrzynce znajdującej się przy wejściu na frontowej ścianie budynku. Informacje o formach i możliwościach składania wniosków umieszczone były w siedzibie Ośrodka oraz Urzędu Gminy w Kobylnicy, tj. na tablicach ogłoszeń. Dodatkowo mieszkańcy gminy informowani byli o okresie zasiłkowym na spotkaniach z sołtysami. Informacja dostępna była również na stronie internetowej OPS w Kobylnicy oraz lokalnym Kurierze Sołeckim (czerwiec 2022/Nr 6).

Weryfikowane wnioski, zawierały wymagany zakres informacji, pozwalający na wszczęcie oraz przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie

ustalenia prawa do świadczenia rodzinnego [Dowód: akta kontroli str. nr 199-203, 206].

Nie stwierdzono odstępstw od stanu pożądanego.

3. W zakresie kompletowania załączników do wniosków o przyznanie prawa do świadczeń rodzinnych (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

Weryfikacja informacji dotyczących wnioskodawców odbywała się za pośrednictwem systemu dziedzinowego do obsługi świadczeń rodzinnych – Sygnity. Dane wnioskodawców weryfikowane były m. in. w rejestrach: ZUS, PESEL, CBB, systemie EKSMOoN, PUP, SIO MEN, MF, CEIDG [Dowód: akta kontroli str. nr 199-200].

Ustalono, że do akt sprawy dołączone były między innymi:

- wydruki komputerowe z systemu informatycznego E-podatki (dane o dochodach), PUE-ZUS (składki na ubezpieczenie zdrowotne),
- kserokopie orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczenia lub oświadczenia, określone w art. 23 ust. 4 ustawy, potwierdzające wysokość dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy bądź wysokość dochodu utraconego lub uzyskanego, na podstawie których wyliczany był przeciętny miesięczny dochód rodziny,
- zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, uprawniające do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka,
- inne dokumenty określone w treści rozporządzenia wykonawczego do ustawy.

Zespół kontrolny nie stwierdził odstępstw od stanu pożądanego.

4. W zakresie poprawności wydawania decyzji administracyjnych (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

W wyniku szczegółowej kontroli wybranych decyzji administracyjnych, ustalających prawo do świadczeń rodzinnych, Zespół kontrolny stwierdził, że decyzje posiadały informację na temat możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Wszystkie decyzje podpisała osoba uprawniona przy użyciu stosownej pieczęci, określającej jej imię, nazwisko.

Decyzje administracyjne odbierane były osobiście przez wnioskodawców w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kobylnicy (odbiór potwierdzany był każdorazowo poprzez złożenie podpisu, wpisanie daty) lub wysłane pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru [Dowód: akta kontroli str. nr 199-200].

Ustalono, iż w 1 **decyzji administracyjnej (odmawiającej przyznania świadczenia pielęgnacyjnego) nr OPS.5211.000154.2022 z dnia 20.12.2022 r. (co stanowi 2,5 % weryfikowanych decyzji)** wpisana została błędnie podstawa prawna oraz upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Kobylnica dla zastępcy Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach szczegółowych warunków realizacji rządowego programu Dobry Start i do wydawania decyzji w tych sprawach, natomiast ustalono, że zastępca **Kierownika posiadał stosowne upoważnienie do wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. Uwzględniono, że spowodowane to było błędem pisarskim. W związku z tym, opisany wyżej brak staranności nie został zakwalifikowany jako uchybienie.**

Ustalono, iż w jednym postępowaniu dotyczącym 1 **decyzji administracyjnej (przyznającej prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka) nr OPS.522.000111.2022 z dnia 02.11.2022 r. (co stanowi 2,5 % weryfikowanych decyzji)** wynikała rozbieżność między danymi zawartymi w zaświadczeniu z zakładu pracy o zarobkach – wynagrodzeniem za miesiąc czerwiec 2022 r., a wyliczeniem tabelarycznym – dochód uzyskany. Wynikało to z przeoczenia pracownika prowadzącego postępowanie, natomiast trzeba zaznaczyć, że świadczenie wypłacone zostało poprawnie tj. kryterium dochodowe nie zostało przekroczone. **W związku z tym, że zasadność wypłaty świadczenia została zachowana, opisany wyżej brak precyzyjności nie został zakwalifikowany jako uchybienie.**

W 1 **decyzji administracyjnej dotyczącej przyznania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (co stanowi 2,5 % weryfikowanych decyzji): OPS.520.000100.2023 z dnia 13.10.2022 r.** w sentencji nastąpiła omyłka pisarska w dacie przyznania dodatku do **zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej** tj. wpisano datę 31.08.2023 r., a winna być

data 31.10.2023 r. Natomiast należy dodatkowo nadmienić że powyższa decyzja została prawidłowo uchylona decyzją nr **OPS.520.000413.2023 z dnia 12.06.2023 r.** było to związane z oświadczeniem złożonym przez wnioskodawcę o tym iż, syn z dniem 01.06.2023 r. wyprowadził się z domu i rozpoczął prowadzenie odrębnego gospodarstwa domowego.

W związku z powyższym, ustalono, że na liście wypłat naliczona została i wypłacona prawidłowo wysokość świadczenia. Z uwagi na to, że zasadność wypłaty świadczenia została zachowana, opisany wyżej brak precyzyjności nie został zakwalifikowany jako uchybienie.

W 2 decyzjach administracyjnych (co stanowi 5 % weryfikowanych decyzji): **OPS.520.000453.2023 z dnia 18.07.2023 r. (decyzji zmieniającej)** wskazano nieprecyzyjnie w sentencji jednocześnie kwotę przyznania świadczenia w pełnej wysokości oraz kwotę świadczenia przyznaną wg. mechanizmu złotówka za złotówkę tj. kwotę 182,80 zł oraz decyzji **OPS.520.000105.2022 z dnia 19.10.2022 r. (przyznającej zasiłek rodzinny wraz z dodatkami)** wskazano nieprecyzyjnie w sentencji jednocześnie kwotę przyznania świadczenia w pełnej wysokości oraz kwotę świadczenia przyznaną wg. mechanizmu złotówka za złotówkę tj. kwotę 260,45 zł.

Kwota przyznania świadczenia w sentencji w powyższych decyzjach powinna być jedna, określona w sposób nie budzący wątpliwości.

Natomiast w wyniku zgromadzonych dokumentów, ustalono, że na liście wypłat naliczona została i wypłacona prawidłowo wysokość niepełnego świadczenia według mechanizmu złotówka za złotówkę wg. ww. decyzji.

W związku z tym, że zasadność wypłaty świadczenia została zachowana, opisany wyżej brak precyzyjności nie został zakwalifikowany jako uchybienie [Dowód: akta kontroli str. nr 196-197].

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. W zakresie terminowości wydawanych decyzji administracyjnych i wypłaty świadczeń (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

Ósrodek Pomocy Społecznej w Kobylnicy prowadził weryfikowane postępowania administracyjne oraz dokonywał wypłat świadczeń w terminach określonych przez wiążące przepisy prawne, w tym z art. 26 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku

o świadczeniach rodzinnych. Zweryfikowano działalność Kontrolowanego w zakresie terminowości prowadzonych spraw i wypłaty świadczeń na podstawie akt spraw oraz kart zrealizowanych świadczeń osoby dla poszczególnych wnioskodawców w badanej próbie – świadczenia przyznawane były bez zbędnej zwłoki, kontrola terminowości przekazania należności stronom nie wykazała opóźnień [Dowód: akta kontroli str. nr 220, 224, 229, 243, 241, 245, 248, 252, 256, 260, 264, 268, 272, 276, 280, 284, 291, 295, 302, 306, 310, 314, 318, 322, 326, 330, 335, 339, 342, 345, 349, 353, 357, 361, 365, 369, 373].

Wypłaty świadczeń rodzinnych następowały w formie przelewu na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy, w formie przekazów pocztowych lub odbierane były osobiście w kasie OPS Kobylnicy [Dowód: akta kontroli str. 199-200].

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. W zakresie spraw organizacyjnych dotyczących realizacji zadań objętych kontrolą (legalnie i rzetelnie) – ocena pozytywna:

Pracownicy wykonujący zadania związane z prowadzeniem spraw dotyczących ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia rodzicielskiego wykonywali obowiązki służbowe zgodnie z zakresami czynności.

Wójt Gminy Kobylnica na podstawie art. 73 § 2, art. 76a § 2b i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) upoważnił **podczas przeprowadzania czynności kontrolnych** tj. dnia 15 maja 2024 r., (Zarządzenie nr 145/2024 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 15 maja 2024 r.) pracowników wymienionych w załączniku do niniejszego zarządzenia, każdego z osobna, do poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę postępowania na potrzeby prowadzonych postępowań, a także do poświadczania odpisów dokumentów wytworzonych w OPS w Kobylnicy za zgodność z oryginałem.

W związku z powyższym, należy zaznaczyć, że uchybienie zostało usunięte podczas przeprowadzania czynności kontrolnych.

Nie stwierdzono innych odstępstw od stanu pożądanego.

Informacje dodatkowe:

Podczas trwania czynności sprawdzających Kierownik Zespołu kontrolnego odebrał od Kierownika Ośrodka pisemne oświadczenia/wyjaśnienia w następujących sprawach:

- oświadczenie w sprawie trybu przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, trybu odbioru decyzji administracyjnych i wypłaty świadczeń,
- oświadczenie dotyczące systemów teleinformatycznych w których weryfikowani są Wnioskodawcy przy wydawaniu decyzji,
- wyjaśnienia w sprawie raportu decyzji,
- wyjaśnienia w sprawie przeprowadzanych postępowań administracyjnych.

Oświadczenia/wyjaśnienia załączono do akt kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości:

Odstępstwa od stanu pożądanego:

- brak upoważnienia (**stanowiący uchybienie, jednak zostało ono usunięte podczas przeprowadzania czynności kontrolnych**) dla pracowników na podstawie art. 73 § 2, art. 76a § 2b i art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem, udzielonego przez Wójta Gminy Kobylnica.

Usunięte uchybienie opisano w części wystąpienia pokontrolnego: Oceny szczegółowe w punkcie 6 w zakresie spraw organizacyjnych dotyczących realizacji zadań objętych kontrolą.

Ocena kontrolowanej działalności:

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylnicy dotyczącą realizacji zadań zleconych gminie z zakresu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, oceniono **pozytywnie**.

Zalecenia/wnioski:

W związku z powyższymi ustaleniami odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.

WOJEWODA POMORSKI

Beata Rutkiewicz

/- kwalifikowany podpis elektroniczny-/

* Wyłączenie jawności informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) przez Joannę Marszałowicz-Tonia.